

19. marts 2013

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Udviklingen i danskernes madspild

Highlights:

- Danskerne har reduceret deres madspild
- Hjemmeboende unge og de voksne familier smider mad ud oftest
- De unge familier har mindsket madspildet mest
- Mindre madspild giver flere penge til andet end fødevarer
- Nogle finder det sværere at undgå madspild i påsken
- Forbrugerne vil bruge rester, så de ikke går til spilde

En familie på 4 personer smider mad ud for 10.000 kr. om året.

Tilbage i 2005 kom Landbrug & Fødevarer for første gang med en vurdering af, hvor stort danskernes madspild er. Vurderingen var, at en familie med 2 børn i gennemsnit smider mad ud for omkring 10.000 kr. per år. Og med den vurdering blev det tydeligt, at der er mange penge og ressourcer at spare, hvis danskerne kunne mindske deres madspild. Sidenhen kom finanskrisen, og den var med til at sætte gang i en holdning om nøjsomhed, hvor fællesnævneren er bedst mulig udnyttelse af vore sparsomme ressourcer.

Opgørelser over madspildet er omgærdet med en del usikkerhed, da man reelt skal rode alle skraldespande igennem for at få det præcise tal. Denne slags analyser foretages sjældent, så derfor er det ikke muligt at udarbejde et opdateret estimat for madspildet hos forbrugerne. Denne markedsanalyse vil derfor se på hvordan udviklingen i danskernes madspild har været i forhold til danskernes egne og subjektive vurderinger. Vi vil også se på hvilke forskelle og karakteristika, der er for personer, som prioriterer en reduktion af madspild højt sammenlignet med de personer, der ikke gør. Sidst men ikke mindst nærmer påsken sig med hastige skridt, og det er en god anledning til at se på madspildet i højtider, såsom påsken.

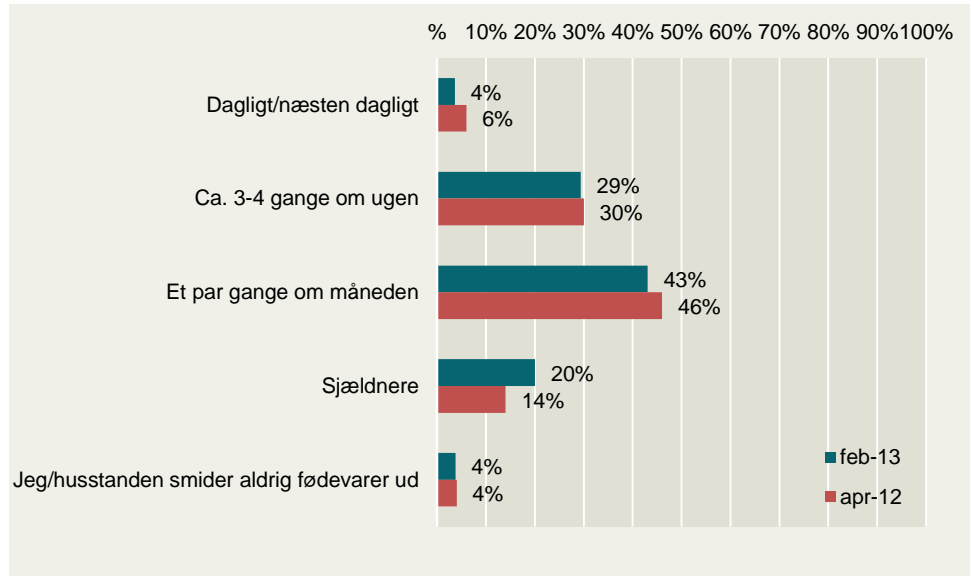
Danskerne har reduceret deres madspild

Danskerne mener, at det er vigtigt at reducere madspildet

En række analyser om madspild viser, at danskerne generelt mener, at det er vigtigt, at vi reducerer madspildet. F.eks. viste en analyse fra Tænk analyse (se fakta om undersøgelsen på sidste side) foretaget i april 2012, at 90% fandt det vigtigt eller meget vigtigt at reducere madspildet generelt. Derfor er det interessant at undersøge, om denne holdning har haft en betydning for, hvor meget mad danskerne selv smider ud. De seneste fem år har detailhandlen solgt 10 pct. mindre, hvis vi måler i kg. (Ifølge Danmarks Statistik). Sammenholdt med fokus på økonomi og bæredygtighed er det nærliggende at antage, at forbrugerne er blevet mere

bevidste om at mindske deres udsmid i dagligdagen. Vi har derfor bedt TNS Gallup om at spørge forbrugerne om deres madspild.

Hvor ofte må du / din husstand smide fødevarer ud, som I ikke kan spise op, eller som har overskredet sin holdbarhedsdato?

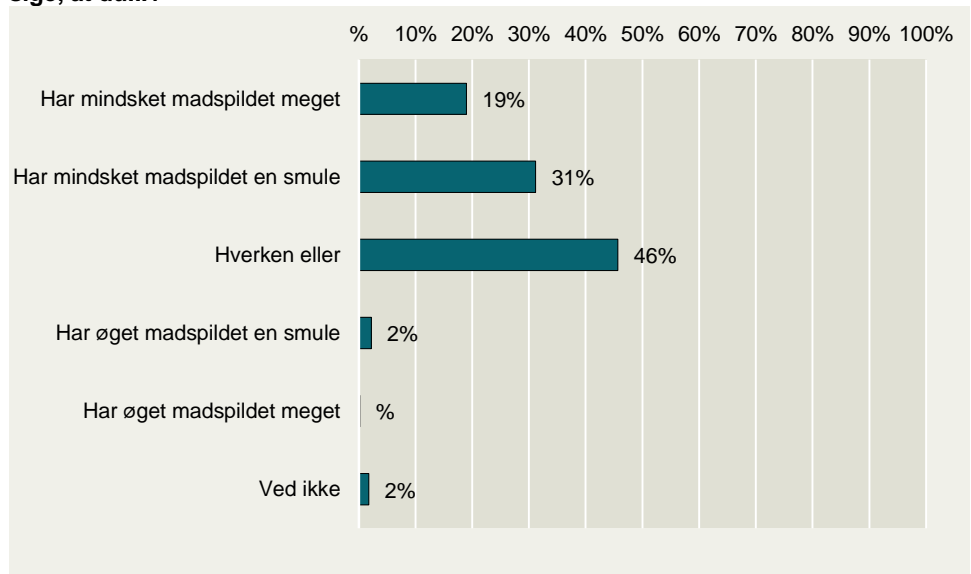
Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013 og Tænk Analyse, april 2012

Der er kommet flere danskere, der smider mad ud sjældnere end et par gange om måneden.

De fleste danskere smider mad ud 3-4 gange om ugen eller et par gange om måneden. Resultatet viser naturligt nok også, at det er de færreste, der slet ikke smider fødevarer ud. Det er imidlertid interessant at se, at når man sammenligner de to undersøgelser, der er gennemført i 2012 og 2013 er den gruppe, der svarer, at de sjældnere smider mad ud vokset til 20% i 2013. Stigningen fra 14% til 20% er statistisk signifikant. Dette understøtter dermed tesen om, at danskernes madspild er mindsket. Det er især de ældste forbrugere, der angiver at de aldrig smider mad ud.

Vi har også spurgt til danskernes egen oplevelse af, om de smider mere eller mindre mad ud.

Når du tænker på din egen / din husstands adfærd i løbet af det seneste år, vil du da sige, at du...?

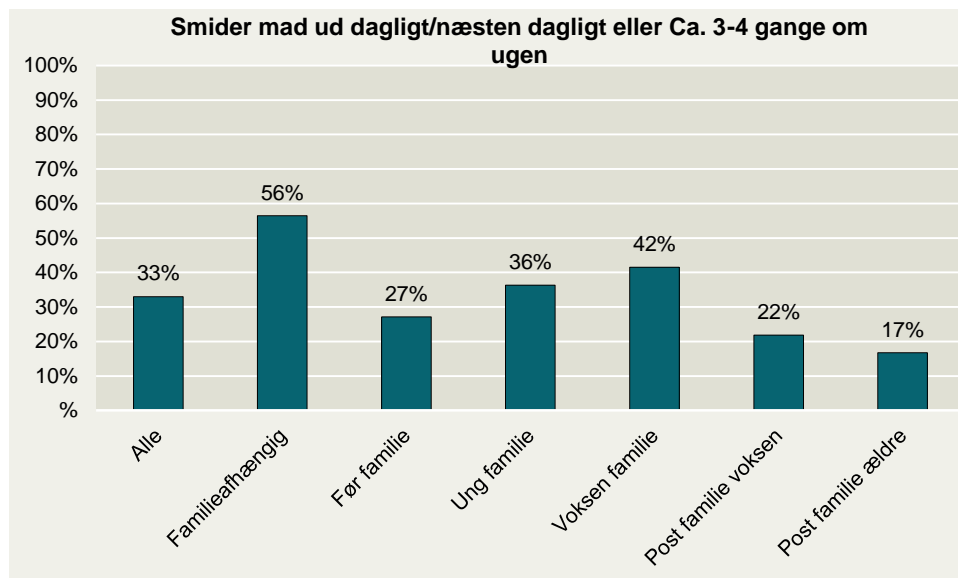
Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Halvdelen af danskerne har reduceret madspildet det seneste år

Resultatet viser, at en stor del af danskerne selv oplever, at de sætter handling bag ordene; de har nemlig reduceret deres madspild. Hele 19% har mindsket madspildet meget det seneste år. Samlet set har halvdelen af alle danskerne mindsket deres madspil en smule eller meget. Det er især de yngste forbrugere og forbrugere i Nordjylland, der har mindsket madspildet. Der er næsten ingen, der angiver, at de har øget deres madspild. Lidt under halvdelen har hverken mindsket eller øget madspildet efter egen vurdering.

Hjemmeboende unge og de voksne familier smider mad ud oftest

I det næste vil vi se nærmere på om der er forskel på madspildet i forhold til hvor man er i en familielivscyklus (se definitionen sidst i dokumentet).

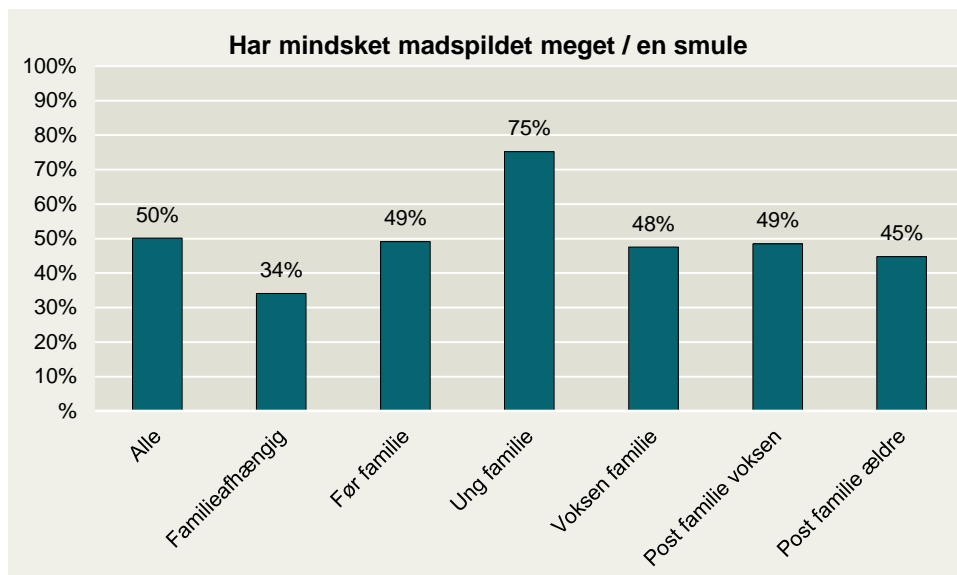
Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Note: Tallene udgør svarkategorierne "smider mad ud dagligt/næsten dagligt" og "ca. 3-4 gange om ugen" lagt sammen

I forhold til gennemsnittet er det de familieafhængige samt de voksne familier, som smider mad ud oftest. Familieafhængige er typisk voksne, hjemmeboende børn. Det er egentlig ikke så overraskende set i lyset af, at der er et større forbrug af mad i husstande, hvor der bor flere børn og voksne sammen. Samtidig skal det bemærkes, at hvis man ser på madspildet per person vil der være mere madspild per person i single og små husstande end i store husstande. Det skyldes, at mange fødevarer bliver pakket i størrelser, som bedst passer til hvad en husstand på 4 personer spiser. Det betyder dermed, at det kan være sværere for single husstande, at undgå madspild. Det er ligeledes en vurdering, at den mest optimale udnyttelse af maden kommer i husstande, der består af 5 personer.

De unge familier har mindsket madspildet mest

Men hvem er det så, der har mindsket madspildet mest efter egen opfattelse det seneste år?

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Note: Tallene udgør svarkategorierne "har mindsket madspildet meget" og "har mindsket madspildet en smule" lagt sammen

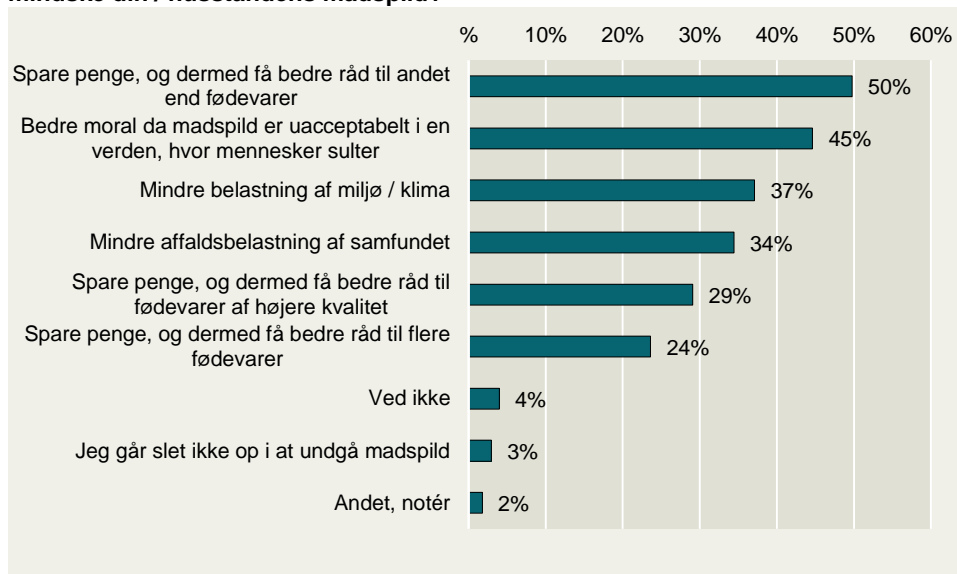
De unge familier har reduceret deres madspild mest

Resultatet viser, at det især er de unge familier, der har reduceret deres madspild det seneste år. Det kan skyldes, at man ofte får andre værdier og prioriteringer, når man stifter familie. Der er mange udgifter forbundet med at have små børn, og derfor er familieførøgelse en god anledning til at se sit forbrug efter i sømmene. Det kan dog også være et udslag af, at de kampagner, der har været gennemført de seneste år, især har talt til denne gruppe. I hvert fald er det interessant at se nærmere på hvilke fordele, man mener, er de vigtigste i relation til at mindske madspildet.

Mindre madspild giver flere penge til andet end fødevarer

Vi har også undersøgt, hvad de vigtigste fordele ved at mindske madspildet er for forbrugerne.

Hvilke af nedenstående udsagn udgør efter din mening de vigtigste fordele ved at mindske din / husstandens madspild?

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

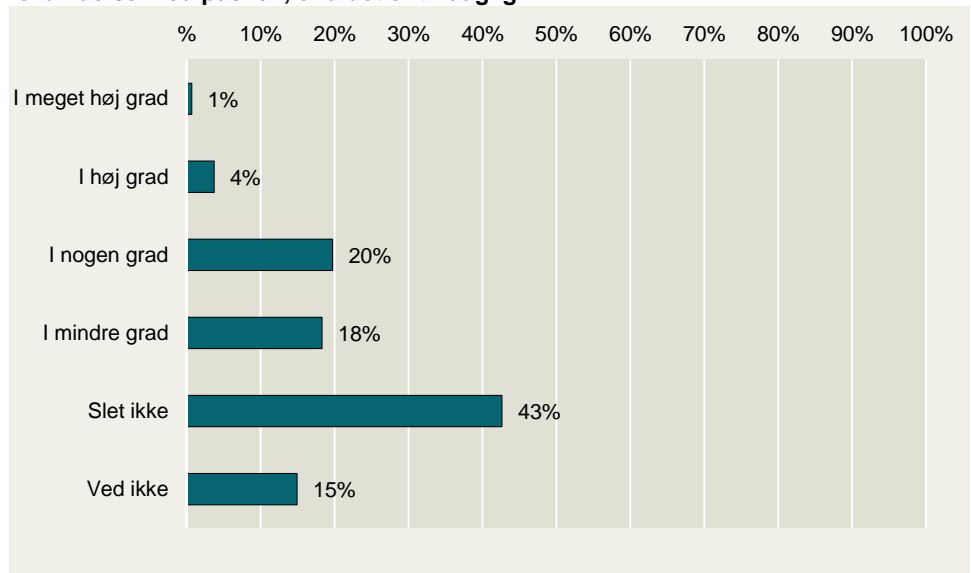
Vigtigste fordel ved mindre madspild er bedre råd til andet end fødevarer

Undersøgelsen viser, at den vigtigste fordel ved at mindske madspildet er, at man sparer penge, så man får bedre råd til andet end fødevarer. Denne begrundelse nævnes af halvdelen blandt alle. Bedre moral da madspild er uacceptabel i en verden, hvor mennesker sulter nævnes også af en stor gruppe. Forholdsvis mange mener endvidere, at det er en vigtig fordel med en mindre belastning af miljø og mindre affaldsbelastning af samfundet. Så selvom den økonomiske fordel vejer tungest, spiller de mere etiske og samfundsorienterede fordele også en væsentlig rolle for forbrugeren. Færrest angiver, at de vigtigste fordele ved at mindske madspildet er at få bedre råd til flere fødevarer eller fødevarer af højere kvalitet. Det er lidt tankevækkende set i lyset af, at der er mange gode kræfter her i landet, der arbejder hårdt for at give forbrugerne fødevarer af høj kvalitet. Forudsætningen er naturligvis, at forbrugerne køber disse fødevarer. Men prioriteringen passer fint i tråd med, at fødevarer ifølge Danmarks Statistik kun udgør 10% af danskernes samlede forbrug.

Nogle finder det sværere at undgå madspild i påsken

I undersøgelsen har vi også stillet ind på den kommende højttid; påsken. Påsken er jo traditionelt en tid for sociale sammenkomster, påskefrokoster og hygge i familiens skød. I påsken køber man typisk lidt mere ind og spiser også lidt anderledes, end man gør til hverdag. I den forbindelse er det interessant at høre, om danskernes madspild i påsken opleves anderledes end den gør i hverdagen.

I hvor høj grad oplever du / din husstand, at det er sværere at undgå madspild i forbindelse med påsken, end det er til daglig?

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Nogle finder det sværere at undgå madspild i påsken

Til spørgsmålet om hvorvidt husstanden finder det sværere at undgå madspild i påsken end til daglig deler undersøgelsen vandene. Lige så mange svarer, at det slet ikke er sværere som de, der i én eller anden grad finder det sværere at undgå madspild i påsken. At relativt mange oplever, at

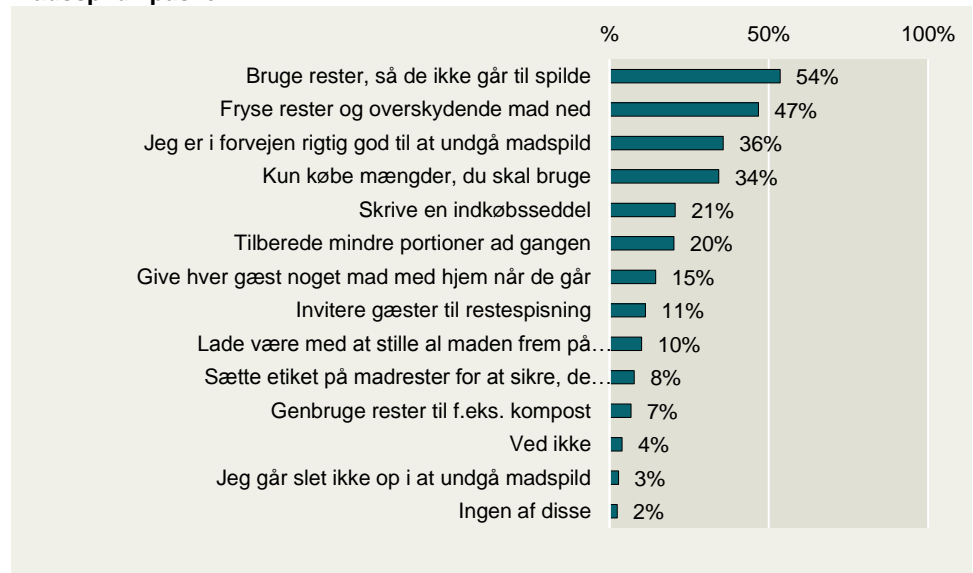
det ikke er sværere at undgå madspild i påsken end det er til daglig, er måske et udtryk for den øgede opmærksomhed hos forbrugerne omkring at mindske madspildet i det hele taget, som vi også så i de foregående resultater. Det kan dog også være et resultat af liberaliseringen af lukkeloven, som betyder, at dagligvarebutikkerne har mulighed for at holde åbent i påskedagene. Dermed er det ikke nødvendigt for forbrugerne, at købe så stort ind ad gangen, og dette betyder formentligt, at det er nemmere at undgå madspild.

Men der er trods alt 25%, som minimum i nogen grad finder det sværere, at undgå madspild i påsken, og derfor er det relevant at belyse, hvad forbrugerne kan gøre for at mindske madspildet.

Forbrugerne vil bruge rester, så de ikke går til spilde

Forbrugerne blev også spurgt om, hvilke tiltag de vil overveje for at mindske madspildet i påsken.

Hvilke af følgende tiltag kunne du/din husstand overveje at tage for at mindske madspild i påsken?

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

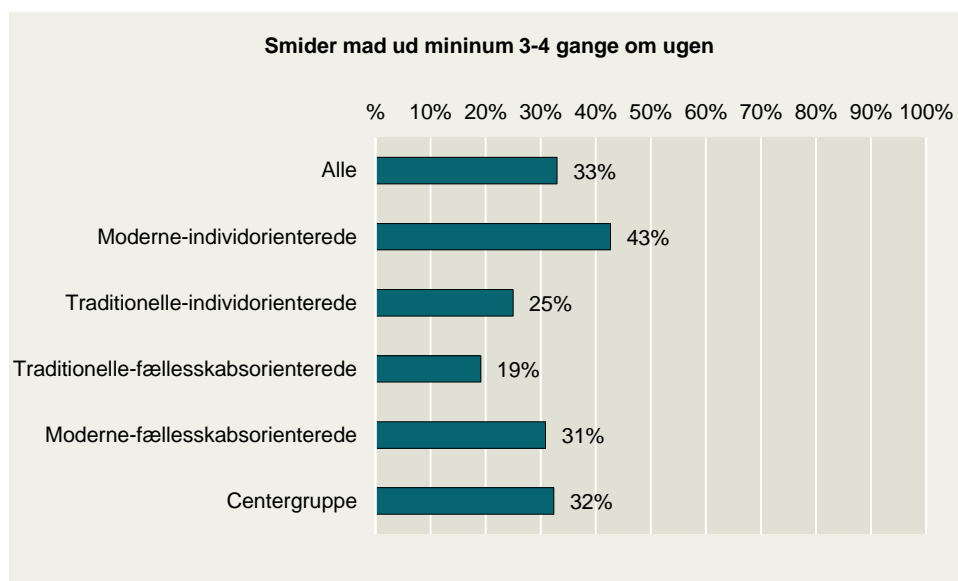
De ældste forbrugere vil primært fryse rester og overskydende mad ned

Her angiver mere end halvdelen, at de vil bruge rester, så de ikke går til spilde. Derudover er der også mange, der nævner, at de vil fryse resterne ned; det er især de ældste forbrugere. Lidt mere end en tredjedel angiver desuden, at de i forvejen er gode til at undgå madspild, hvilket passer fint med, at der er en stor gruppe, der ikke har sværere ved at undgå madspild i påsken end til daglig. Næsten ingen angiver, at de slet ikke går op i at undgå madspild.

Madspild og livsstil

I relation til at forstå forbrugernes holdninger til at undgå madspild, er det interessant at perspektivere forbrugernes egen adfærd med den livsstil og de holdninger, de har. Derfor ser vi nu på resultaterne i forhold til en model, der kortlægger forbrugernes holdninger, værdier og livsstil. Forbrugerne bliver placeret i bestemte grupper afhængig af, hvilke holdninger de har på

akserne moderne-traditionel og fællesskabsorienteret-individorienteret. (se en beskrivelse af TNS Gallup Kompas i afsnittet bagerst i undersøgelsen).

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Note: Tallene udgør svarkategorierne "smider mad ud dagligt/næsten dagligt" og "ca. 3-4 gange om ugen" lagt sammen

Blandt befolkningen som helhed er det en tredjedel, som smider mad ud som minimum 3-4 gange om ugen. Det er interessant at sammenligne dette tal med hvilken holdningsgruppe, man tilhører. Dette vil belyse, om der er forskel på madspildet, afhængig af hvilke holdninger og værdier man har.

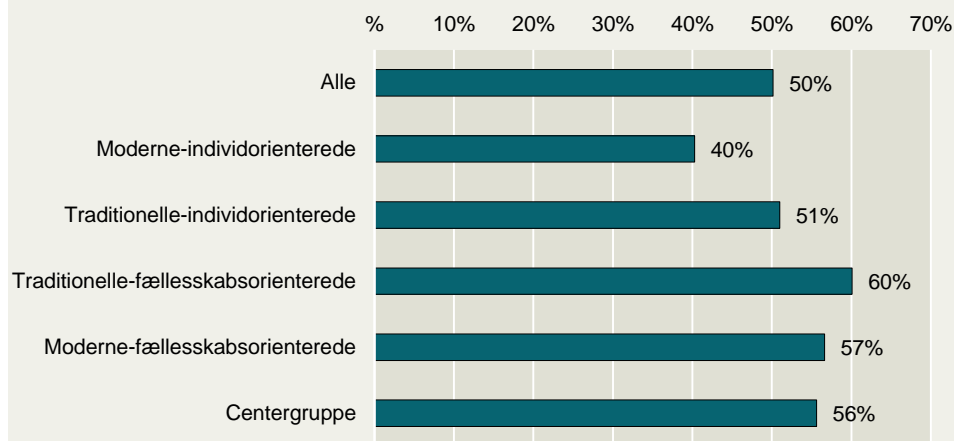
De moderne-individorienterede smider mest mad ud

I forhold til kompasgrupperne er det især de moderne-individorienterede som smider mad ud minimum 3-4 gange om ugen. Denne gruppe smider dermed oftere mad ud end de øvrige holdningsgrupper. Derfor er det interessant at se nærmere på hvilke holdninger og værdier de moderne-individorienterede har (kilde: TNS Gallup). I den moderne-individorienterede gruppe finder man især de yngre mænd og personer med højere indkomster. Mange har endnu ikke stiftet familie og er stadig hyppige brugere af aktiviteter uden for hjemmet. De er synlige i det pulserende gadebillede på cafeer, restauranter, diskoteker og biografer.

De moderne-individorienterede vil undgå madspild for at spare penge

Det er lidt paradoksalt, at selvom denne gruppe typisk har indkomster i den højere ende, er det alligevel de sparede penge, der ifølge denne gruppe udgør den vigtigste fordel ved at mindske madspildet. Faktisk angiver 61% af de moderne-individorienterede, at den vigtigste fordel ved at mindske madspildet er, at spare penge og dermed få bedre råd til andet end fødevarer. De er faktisk den holdningsgruppe, hvor flest angiver denne grund som den vigtigste fordel.

Har mindsket madspildet meget / en smule

Kilde: TNS Gallup for Landbrug & Fødevarer, februar 2013

Note: Tallene udgør svarkategorierne "har mindsket madspildet meget" og "har mindsket madspildet en smule" lagt sammen

De traditionelle-fællesskabsorienterede er den gruppe, som har mindsket madspildet mest

Gennemsnitligt set har 50% af alle mindsket deres madspild det seneste år i et vist omfang. Helt overordnet er det ikke overraskende først og fremmest de fællesskabsorienterede grupper, der har mindsket deres madspild mest mens de individorienterede ligger noget lavere. De traditionelle-fællesskabsorienterede er den gruppe, hvor flest angiver, at de har mindsket madspildet.

De traditionelle-fællesskabsorienterede vil undgå madspild af moralske grunde

Selvom denne gruppe typisk har indkomster i den lavere ende, er det alligevel ikke de sparede penge, der ifølge denne gruppe udgør den vigtigste fordel ved at mindske madspildet. Derimod er det 59% af de traditionelle-fællesskabsorienterede, der angiver, at den vigtigste fordel ved at mindske madspildet er en bedre moral da madspild er uacceptabel i en verden, hvor mennesker sulter. De er faktisk den holdningsgruppe, hvor flest angiver denne grund som den vigtigste fordel.

Fakta om denne undersøgelse

Det har vi gjort

TNS Gallup har foretaget en undersøgelse for Landbrug & Fødevarer i samarbejde med Stop Spild Af Mad. Undersøgelsen blev gennemført som online analyse med et stratificeret udvalg af personer ud fra køn, alder, region og uddannelse. Undersøgelsen omfatter 1.317 repræsentativt udvalgte personer og data er vejet. Undersøgelsen blev foretaget februar 2013.

Tænk Analyse, april 2012

Der blev gennemført en kvantitativ analyse i forbindelse med undersøgelsen "Undersøgelse af danskernes madspilsadfærd, forandringspotentialer og anbefaling til tiltag" udarbejdet af Forbrugerrådet, Stop Spild Af Mad og Landbrug & Fødevarer, 2012. Den kvantitative analyse blev gennemført i april 2012 som en stor, repræsentativ befolkningsundersøgelse, og resultaterne kan dermed sammenlignes med den nye undersøgelse fra TNS Gallup.

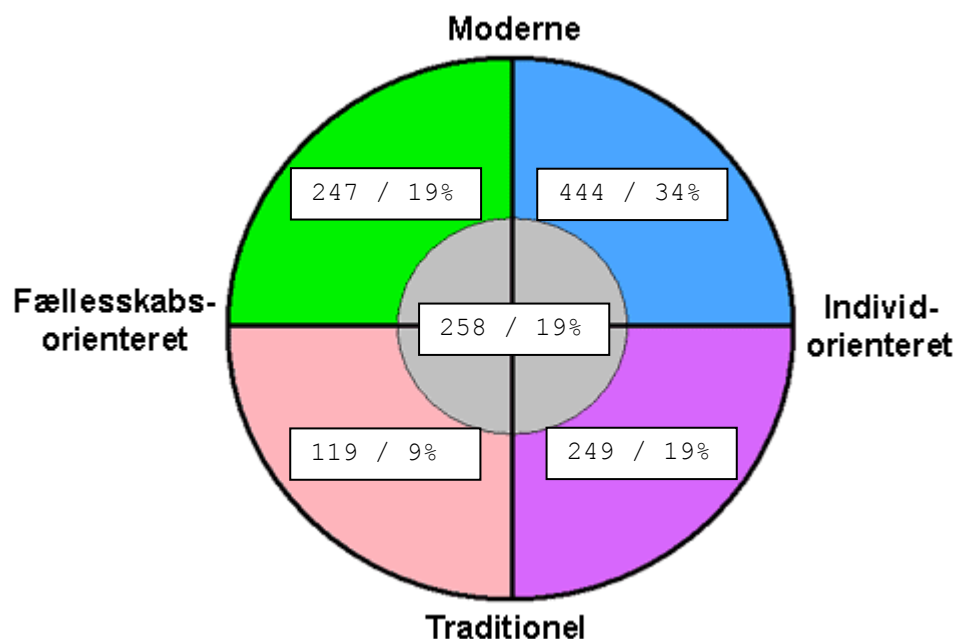
Familiens livscyklus

Familieafhængig <ul style="list-style-type: none"> – 18-34 år, ikke husmoder/fader – lærling/elev/studerende/ude af erhverv/arbejdsløs	Før familie <ul style="list-style-type: none"> – 18-34 år, ikke husmoder/fader – er erhvervsaktiv <p style="text-align: center;">ELLER</p> <ul style="list-style-type: none"> – 18-34 år – husmoder/fader – ingen hjemmeboende børn 0-19 år
Ung familie <ul style="list-style-type: none"> – 18-34 år, husmoder/fader – hjemmeboende børn 0-19 år	Voksen familie <ul style="list-style-type: none"> – 35 år eller ældre, husmoder/fader – hjemmeboende børn 0-19 år
Post familie voksen <ul style="list-style-type: none"> – 35-54 år, husmoder/fader – ingen hjemmeboende børn 0-19 år	Post familie ældre <ul style="list-style-type: none"> – 55 år eller ældre – husmoder/fader – ingen hjemmeboende børn 0-19 år <p style="text-align: center;">ELLER</p> <ul style="list-style-type: none"> – 35 år eller ældre – ikke husmoder/fader

Kilde: TNS Gallup

TNS Gallup Kompas:

Et segmenteringsværktøj, der udelukkende på baggrund af holdningsspørgsmål giver en nuanceret indsigt i forbrugernes holdninger, værdier og livsstil. Nedenfor vises denne undersøgelses fordeling på segmenterne

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3 T +45 3339 4000 E info@lf.dk
1609 København V F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Marianne Gregersen 3339 4677 mgr@lf.dk